

Pårørendevejledere i kommunerne

For mange pårørende er det en stor og meget belastende opgave at finde hoved og hale i, hvilke rettigheder man har, og hvilke tilbud, den syge kan få. En pårørendevejleder er derfor den hjælp, som flest pårørende efterlyser fra kommunen.

En pårørendevejleder kan bidrage til de pårørendes psykiske helbred, arbejdsliv og hverdag og samtidig være med til at sikre, at god hjælp og støtte ikke kun syge mde velfungerende pårørende.

Forslag

Kommuner bør ansætte en eller flere medarbejdere, som har til opgave at vejlede og hjælpe pårørende til mennesker med psykisk sygdom.

- Pårørendevejlederen skal vejlede de pårørende om, hvilke behandlingstilbud og rettigheder kommunen har til den syge og den pårørende.
- Vejlederen skal kunne kontaktes uden visitation.
- I mindre kommuner kan pårørendevejlederen have ansvar for pårørende fra flere sygdomsområder, men i de større bør kommunen have vejledere dedikeret til socialpsykiatrien.

Derfor har pårørende brug for kommunal pårørendevejleder

- For mange pårørende er det et fuldtidsarbejde at forstå regler, skrive breve, gå til møder mv. Det går udover arbejdet, familien, helbredet og i sidste ende den syge.
- Mere end 80 pct. af de pårørende mener, at kommunens hjælp til pårørende er dårlig eller virkelig dårlig. Kun syv pct. kalder hjælpen god.

Kun få kommuner har pårørendevejledere

- 21 kommuner har i dag ansat pårørendevejledere. De er typisk ansat til at hjælpe pårørende indenfor alle sygdomsområder.
- Kun demensområdet har dedikerede pårørendevejledere. Ca. 71 kommuner har demenskoordinatorer med fokus på pårørende til demensramte.

Pris

Der er som udgangspunkt ikke andre udgifter forbundet med pårørendevejlederen end løn. Udgiften er derfor ml. 5-600.000 pr. pårørendevejleder.

Fakta om kommunale pårørendevejledere

Pårørendevejlederens opgaver

Pårørendevejlederen er en kommunalt ansat medarbejder, der har til opgave at vejlede pårørende til mennesker, der er syge, og som får hjælp i kommunens tilbud. Vejlederen skal kunne kontaktes uden visitation. I mindre kommuner kan pårørendevejlederen håndtere flere sygdomsgrupper, men i de større er det oplagt at have en eller flere pårørendevejledere dedikeret specifikt til psykiatri.

Blandt pårørendevejlederens opgaver skal være at:

- Have kendskab til serviceloven og kommunens tilbud og vejlede pårørende om den syges og deres egen muligheder for hjælp og støtte.
- Have kendskab til lokale frivillige tilbud og netværk, hvor den syge eller den pårørende kan få hjælp.
- Være opsøgende overfor debuterende pårørende.

Så mange vil have gavn af pårørendevejleder

- Mere end 44.000 danskere med psykisk sygdom får hjælp af kommunen
- Syv pct. af voksne danskere er meget belastede af deres rolle som pårørende. Det viser en undersøgelse fra Bedre Psykiatri, 2018.

Pårørende efterlyser bedre hjælp

- En kommunal pårørendevejleder er den type hjælp til pårørende, som flest pårørende til mennesker med psykisk sygdom efterspørger. Det viser en undersøgelse af socialpsykiatrien fra Bedre Psykiatri 2021.
- Mere end 80 pct. af de pårørende mener, at kommunens hjælp til pårørende er dårlig eller virkelig dårlig. Kun syv pct. mener, at hjælpen er god. Det viser en undersøgelse af socialpsykiatrien fra Bedre Psykiatri 2021.

Pårørendevejledere afhjælper ulighed

Patienter uden ressourcestærke pårørende får generelt ringere hjælp end patienter, som enten ingen pårørende har eller som har pårørende, der har sværere ved at forstå og orientere sig i systemet. Det er dokumenteret i flere undersøgelser.

Pårørendevejlederen kan bidrage til udjævne uligheden ved at støtte de pårørende, som har sværere ved at forstå og orientere sig i systemet.

Pårørende bliver syge og fungerer ringere på job

- Mange pårørende til mennesker med psykisk sygdom får selv alvorlige mentale problemer. Fx depression, stress og PTSD. Det har alvorlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Pris: 5-600.000 pr. kommune

- Der er som udgangspunkt ikke andre udgifter forbundet med pårørendevejlederen end løn.
- Udgiften til pårørendevejlederen skal ses som en investering. Med en velfungerende pårørendevejleder må det forventes, at kommunen oplever besparelser på flere områder i det både den syge og den pårørende vil få en lettere hverdag med bedre mulighed for beskæftigelse